

DIGITALIZACIJA I ELEKTRONSKO POSLOVANJE

2.60

PREGLED REALIZACIJE PREPORUKA BK

Preporuke:	Prvobitno date u BK:	Značajan napredak	Određeni napredak	Bez napretka
Po uzoru na veliki broj zemalja EU, izuzetno je važno iskoristiti centralizovane baze podataka i omogućiti razmenu podataka između Poreske uprave i privrednih društava (u prvom redu finansijskih institucija), sa ciljem da se podaci, na prvom mestu, o primanjima građana, uz saglasnost građana, mogu koristiti u procesima kreditiranja online, a što bi u značajnoj meri eliminisalo potrebu za papirnom dokumentacijom i omogućilo kupovinu kreditnih proizvoda potpuno online.	2020	√		
Važno je olakšati korišćenje digitalnog identiteta/potpisa tako da postanu dostupni najširem krugu građana, na jednostavan način i bez visokih troškova.	2017	√		
U cilju isticanja pouzdanosti i jednostavnosti korišćenja digitalnog identiteta i elektronskog potpisivanja, kao i njihovog širenja i promovisanja, građani putem edukativnih kampanja treba da budu informisani o svim mogućnostima, pravima i prednostima ovog kanala.	2017	√		
Potrebno je zakonski regulisati institut „digitalne menice“, kako bi mogla kao takva da bude registrovana u jedinstvenom registru menica, odnosno potpisana elektronskim putem.	2019	√		
Potrebno je kreirati bazu već identifikovanih građana, koja će omogućiti jednostavnije i isplativije uvođenje digitalnih rešenja.	2020			√

STANJE

Više od godinu dana koje je proteklo nakon šoka koji je zadesio moderni svet, ostavljena nam je mogućnost da uradimo određenu retrospektivu i osvrnemo se na inicijative koje su propagirane u početku i na one koje se propagiraju sada, a vezane su za prilagođavanje života sa uvek prisutnim rizikom od COVID-19 zaraze. Život kakav smo poznavali se potpuno izmenio sa bezbednosnog i socijalnog aspekta. Kako u svetu, tako i u Srbiji, promene se dešavaju ubrzano, a u određenim segmentima možda čak i bržim tempom. Kao nastavak inicijative iz 2020. godine, nadležna ministarstva su u junu 2021. godine ponovo imenovala „digitalizaciju“ kao jedan od ključnih prioriteta Vlade Srbije, navodeći da se najveća korist od digitalizacije postiže ako „svi građani imaju znanja i mogućnost pristupa“, a da unapređena digitalna pismenost za korišćenje eUprave za građane znači da im je na raspolaganju „24 sata dnevno, sedam dana u nedelji, 365 dana u godini“.

Najvažnija činjenica je da je svest građana počela da se menja, a Vlada počela ubrzano da prati ove značajne pro-

mene. Svedoci smo naglog rasta transakcija koje se obavljaju elektronski, kao i šire primene beskontaktnog plaćanja upotrebom digitalnih „wallet-a“, koji su dostupni u velikom broju finansijskih institucija.

Postojeći zakonski okvir obezbeđuje prostor poslovnim subjektima da razvijaju digitalne kanale prodaje, kao i da štite prava potrošača u online okruženju. Iako ovaj vid trgovine beleži konstantan rast, elektronska trgovina još uvek ima veliki potencijal razvoja. Na osnovu podataka Republičkog zavoda za statistiku, u 2019. godini, 43% građana nikada nije kupovalo robu i usluge putem interneta. Poređenja radi, 2010. godine ovaj procenat je iznosio čak 87%, što pokazuje da ova grana poslovanja beleži konstantan rast. Ako posmatramo korišćenje interneta 2010. godine, više od 54% građana nikada nije koristilo internet, dok se ovaj procenat u 2019. spustio na samo 19,4%, što, takođe, predstavlja poboljšanje i u odnosu na 2018. godinu od čak 28%.

Interesantan je podatak da internet koriste sve starosne strukture, od 16 do 74 godine starosti, sa akcentom na

povećanje korišćenja interneta među najstarijom populacijom (od 64 do 74 godine starosti) sa 1,3% u 2007. godini na čak 30,1% u 2019.

Epidemijske okolnosti imale su veliki uticaj na promenu ponašanja potrošača i povećanje obima trgovine preko interneta. Podaci Narodne banke Srbije pokazuju da je u 2020. godini došlo do rasta obima dinarskih platnih transakcija putem interneta realizovanih karticom, i to za više od 100% u odnosu na 2019. godinu, dok je vrednost ovih transakcija u istom periodu bila veća za oko 80%¹.

S druge strane, elektronske procedure nisu dovoljno zastupljene u praksi i organi uprave ne pokazuju spremnost da ih koriste u postupcima gde elektronska forma nije obavezna, često insistirajući na upotrebi papirnih dokumenata. Izmenom Zakona o privrednim društvima ukinuto je korišćenje pečata za privredne subjekte, čime je Zakon stavio van snage odredbe 10 zakona i 107 podzakonskih akata u kojima se pominje pečat. Nakon usvajanja ove izmene, nijedna institucija, banka ili organizacija više nema pravo da zahteva pečat privrednim društvima ili preduzetnicima.

Vlada Republike Srbije i Kancelarija za IT i elektronsku upravu, kao centralni organ u čijoj nadležnosti je koordinacija aktivnosti iz domena elektronske uprave, upravljanja javnom IT infrastrukturom i informacione bezbednosti, nastavljaju sa sprovođenjem digitalne agende. U prethodnom periodu doneta je Strategija za razvoj veštačke inteligencije u Republici Srbiji za period 2020–2025, u skladu sa kojom je osnovan Institut za veštačku inteligenciju. U skladu s tim, pokrenuta je platforma „Pametna Srbija“, koja putem masovne obrade podataka iz različitih javnih izvora i upotrebom veštačke inteligencije treba da omogući unapređeno kreiranje javnih politika, kao i uvođenje usluga elektronske uprave dizajniranih na osnovu potreba građana. Ova platforma smeštena je u Državnom data centru u Kragujevcu, otvorenom 2019. godine radi digitalizacije i centralizovanog čuvanja svih baza javnih podataka sa državnog i lokalnog nivoa. U prethodnoj godini Vlada Srbije je osnovala privredno društvo koje se bavi komercijalnom upotrebom kapaciteta Državnog data centra i pružanjem usluga privatnom sektoru.

Osim navedenog, svedoci smo značajnog progressa u delu pravnog okvira koji omogućava dalju digitalizaciju finan-

sijskih usluga, kroz niz odluka koje je regulator, Narodna banka Srbije, propisala u prethodnom periodu. Tako je, osim mogućnosti video identifikacije fizičkih lica, uz proširenje relevantne Odluke, odskoro omogućena identifikacija i pravnih lica. Osim toga, kroz nacionalni sistem IPS (Instant Payment System) upotrebom QR koda, omogućeno je plaćanje mesečnih računa, obavljanje kupovina u maloprodajnim objektima, kao i u online prodavnicama na izuzetno jednostavan način.

Krajem 2020. godine donet je Zakon o digitalnoj imovini, kojim se prvi put kao zakonska kategorija prepoznaje digitalna imovina. Ona predstavlja digitalni zapis vrednosti koja može biti predmet razmene i ulaganja, pri čemu je uređeno njeno izdavanje, sekundarno trgovanje, pružanje usluga povezanih sa digitalnom imovinom, ali i nadležnost Narodne banke Srbije i Komisije za hartije od vrednosti. Predmet ovog zakona nisu digitalni zapisi valuta koje su zakonsko sredstvo plaćanja, kakav je elektronski novac, već je namera da se uredi oblast kriptovaluta i drugih dosad nereguliranih oblika nematerijalne imovine, što će doprineti pravnoj sigurnosti i daljem razvoju ove oblasti na zdravim osnovama.

POBOLJŠANJA

Jedan od najvećih logističkih izazova u istoriji zdravstvene zaštite u Srbiji, koji je podrazumevao različite uslove čuvanja, transporta i upotrebe čak 4 vrste vakcina i njihovu optimalnu distribuciju zdravstvenim centrima na ad hoc punktovima širom Srbije, uspešno je savladan uz pomoć servisa elektronske uprave putem koga su se građani prijavljivali za vakcinaciju. Zahvaljujući tome, možemo reći da je sistem elektronske uprave u Srbiji dostigao kritičnu tačku, u kojoj postoje dovoljna infrastruktura i tehnički i kadrovski kapaciteti da se u kratkom roku razviju novi servisi i stave u funkciju rešavanja gorućih društvenih problema. Uspešna priča o vakcinaciji i elektronskoj upravi nastavljena je kroz omogućavanje vakcinisanim građanima da lako dođu do digitalnog zelenog sertifikata o vakcinaciji koji je urađen po standardima EU i sa kojim je već tokom leta bilo moguće putovanje građana Srbije, bez potrebe da poseduju negativan PCR test.

Kada je reč o drugim servisima, kao najvažnije dostignuće u prethodnom periodu treba izdvojiti završetak registra građana koji je na jednom mestu objedinio trinaest različitih baza podataka koje potiču od čak pet različitih institucija. Na taj način biće moguće efikasnije i jeftinije izvršenje

¹ Platne transakcije kupovine robe i usluga preko interneta (https://nbs.rs/sr_RS/ciljevi-i-funkcije/platni-sistem/statistika/).

brojnih administrativnih procedura pred organima javne uprave, a centralizacija ovih podataka je jedan od preduslova za uvođenje novih servisa elektronske uprave koji često podrazumevaju istovremenu proveru činjenica iz više različitih baza podataka. Trenutni nedostatak objedinjenih baza jeste tačnost, a u većoj meri kompletnost podataka o građanima. Shodno tome, jedna od budućih inicijativa ovog saveta biće fokusirana na unapređenje kvaliteta podataka u eUpravi i dalje sugestije nadležnim ministarstvima vezane za ta pitanja.

Krajem prošle godine, Narodna skupština usvojila je Zakon o fiskalizaciji koji je zamenio dosadašnji Zakon o fiskalnim kasama, a čija primena počinje 1. januara 2022. godine, sa tranzicionim periodom za prilagođavanje privrede do 1. aprila 2022. Ovaj zakon kao najvažnije novine donosi širi obuhvat fiskalizacije, zatim elektronsko evidentiranje prometa u realnom vremenu putem internet veze između svakog fiskalnog uređaja i sistema Poreske uprave, kao i jedinstvene elektronske elemente svakog računa koji omogućavaju njegovu proveru. Pored toga, država je opredelila 3 milijarde dinara za implementaciju novog sistema fiskalizacije, dok sam zakon donosi tehnološku neutralnost u vezi sa uređajima koji se koriste i kombinacijama softvera i hardvera koji se mogu primeniti, čime će privreda biti pošteđena visokih troškova prelaska na sistem digitalne, online fiskalizacije. Od novog zakona se očekuje da će imati značajan efekat na povećanje poreskih prihoda, ali i efikasniju kontrolu i analizu rizika radi sprečavanja poreske evazije. Takođe, u domenu srodnih propisa donet je i Zakon o elektronskom fakturisanju, čija će delimična primena početi takođe 2022. godine, dok potpuna primena počinje 1. januara 2023. godine. Od ovog zakona se očekuje da doprinese efikasnosti poslovanja, uštedi vremena i troškova u obradi, čuvanju, slanju i prijemu faktura, ali i da omogući veću transparentnost i pravnu sigurnost u radu saakturama.

U 2020. godini, Srbija je dobila prve registrovane šeme elektronske identifikacije, pri čemu je kao prvi registrovani pružalac usluge elektronske identifikacije registrovana Kancelarija za IT i elektronsku upravu. S obzirom na to da šeme elektronske identifikacije visokog nivoa podrazumevaju kvalifikovani sertifikat, dakle ne predstavljaju nikakav fleksibilniji mehanizam identifikacije, kao i da šeme osnovnog nivoa koje se zasnivaju na korisničkom imenu i lozinci imaju ograničen nivo pouzdanosti i povećanja od strane javnog sektora i privrede, najveća oče-

kivanja u ovoj oblasti javljaju se u vezi sa registrovanom šemom elektronske identifikacije srednjeg nivoa. U tom smislu, šema elektronske identifikacije srednjeg nivoa pouzdanosti, koju je na osnovu dvofaktorske autentifikacije registrovala Kancelarija za IT i elektronsku upravu, nosi najveći potencijal primene – ne samo za komunikaciju između građana i države već i za zaključenje ugovora sa privatnim sektorom. Šema se zasniva na ličnoj identifikaciji korisnika putem lične karte kome se izdaju kredencijali neophodni za korišćenje Consent ID aplikacije na mobilnom telefonu, putem koje građani ostvaruju drugi nivo autentifikacije nakon logovanja sa korisničkim imenom i lozinkom na portalu eUprave.

S druge strane, u 2021. godini donesene su izmene Zakona o elektronskom poslovanju², kao i Zakona o ličnoj karti koji donose novine u domenu elektronske identifikacije.

Najznačajnija izmena Zakona o elektronskom dokumentu ogleđa se u uvođenju usluge izdavanja kvalifikovanog sredstva za kreiranje elektronskog potpisa na daljinu, tzv. kvalifikovanog potpisa u kladu. Pre toga, ova usluga je bila zamišljena kao dodatna usluga koju nude pružaoci kvalifikovanog elektronskog potpisa, koga su prethodno izdali na tradicionalan način. Takvim izmenama proširen je opseg ove usluge na način koji podrazumeva da njen pružalac, inicijalno, na daljinu izdaje kvalifikovani elektronski sertifikat bez fizičkog prisustva, što će doprineti široj primeni i popularizaciji kvalifikovanog elektronskog potpisa. Druga ključna izmena je priznanje kvalifikovanih usluga od poverenja od pružalaca iz Evropske unije po automatizmu i priznanje registrovanih šema elektronske identifikacije iz EU. Na taj način otvara se prostor da, na primer, zakonski zastupnici stranih kompanija u Srbiji bez ograničenja koriste lične sertifikate koji su im izdati u matičnim zemljama, ili da međunarodne kompanije koje posluju u Srbiji, a koje na nivou svojih grupa implementiraju rešenja za identifikaciju zasnovana na šemama elektronske identifikacije iz EU, ta rešenja mogu da koriste i u Srbiji. Ova izmena je prepoznata od strane ovog saveta kao jedna od ključnih za unapređenje digitalnog poslovanja u Republici Srbiji, a sa EU. S obzirom na to da priznanje registrovanih šema elektronske identifikacije iz EU još uvek nije zaživelo, iako je prepoznato u regulatornom okviru, deo inicijativa saveta biće takođe fokusiran na sugerisanje mogućnosti za bržu praktičnu implementaciju ovog instrumenta.

² Zakon o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju.

Izmenama Zakona o ličnoj karti propisano je da će lična karta predstavljati šemu elektronske identifikacije srednjeg nivoa, pored činjenice da će svaka lična karta već posedovati sav softver i hardver neophodan za aktivaciju kvalifikovanog sertifikata. Ostaje da se vidi koji će to biti novi mehanizam putem koga će lične karte postati sredstvo za identifikaciju na daljinu, a da to nije kvalifikovani elektronski potpis.

Svedoci smo velikog progressa u delu pravnog okvira koji omogućava dalju digitalizaciju finansijskih usluga, kroz niz odluka koje je regulator, Narodna banka Srbije, propisala u prethodnom periodu. Tako je, osim mogućnosti video identifikacije fizičkih lica, uz proširenje relevantne Odluke, omogućena identifikacija i pravnih lica. Osim toga, kroz nacionalni sistem IPS (Instant Payment System) upotrebom QR koda, omogućeno je plaćanje mesečnih računa, obavljanje kupovina u maloprodajnim objektima, kao i u online prodavnicama na izuzetno jednostavan način. Nakon implementacije ovih novina, banke u Srbiji su ukazivale da je zakonom regulisano kreditiranje građana elektronskim putem i identifikacija putem video linka, ali ne i pribavljanje sredstava obezbeđenja, što je u praksi najčešće menica, koja mora da bude svojeručno popunjena i potpisana u papirnom obliku. U tom pogledu, inicijativa za digitalizaciju menice radi optimizacije i digitalizacije ovog procesa, naišla je na pozitivan odgovor Narodne banke Srbije, koja je u saradnji sa bankama započela rad na razvoju Centralnog registra e-menice, čime će sastavljanje, popunjavanje, prenos, ali i prinudna naplata na osnovu e-menice biti omogućena. Na ovaj način biće u dobroj meri zaokružen proces digitalizacije finansijskih usluga započet pre nekoliko godina.

Važno je spomenuti i da je na portalu eUprava pokrenuta nova elektronska usluga „Moji podaci za banku“ čiji je cilj pojednostavljenje procedure za zaključenje ugovora o kreditnom proizvodu između građana i određenih banaka koje su primenile ovu uslugu, na taj način što građani elektronskim putem mogu prikupiti sva neophodna dokumenta od organa koji vode odgovarajuće službene evidencije i potom ih proslediti banci elektronskim putem. Izmenama Zakona o deviznom poslovanju napravljeni su izvesni pomaci u domenu elektronskih plaćanja. Između ostalog, omogućen je prijem deviznih uplata u humanitarne svrhe putem servisa kao što je PayPal. Značajniji napredak tiče se prodaje softvera preko interneta, koja je sada uključena u listu izuzetaka od obavljanja platnog pro-

meta isključivo u dinarima, uključujući i transakcije između rezidenata međusobno. Time je omogućeno domaćim IT kompanijama da istaknu cenu u devizama i prodaju svoje usluge bez bojazni da će biti u prekršaju ukoliko je kupac rezident Srbije.

Ipak, iako je ovaj izuzetak ograničen samo na softver i digitalne usluge, liberalizacija nije sprovedena do kraja. Plaćanje za građane moguće je platnim karticama ili putem domaće institucije elektronskog novca, ali ne i putem najpoznatijih globalnih servisa, kao što su Paypal ili Skrill.

Od oktobra 2018. godine počeo je sa radom sistem za instant plaćanja čiji je operator Narodna banka Srbije – sistem IPS NBS. Kao učesnik ovog sistema, banke su omogućile svojim korisnicima da u filijali obave prenos novca u dinarima, pri čemu se transakcija odmah realizuje. Korisnici mogu da obavljaju transakcije u realnom vremenu 24/7/365, do iznosa od 300 hiljada dinara po transakciji. Banke su opciju instant plaćanja omogućile i na svojim digitalnim kanalima.

Glavni napredak ostvaren je u domenu elektronskih plaćanja na portalu eUprava, gde je omogućeno plaćanje karticama, pa sada, na primer, registracija vozila može da bude plaćena na ovaj način. Građani vrlo jednostavno mogu da plate usluge MUP-a putem interneta (platne kartice), e-bankinga, mobilnih aplikacija, i, prvi put, prilikom podnošenja zahteva, neće morati da nose papirni dokaz o uplati. Na taj način realizovana je jedna od osnovnih pretpostavki elektronske uprave, jer bez elektronskih plaćanja nije moguće dobiti neke od najznačajnijih usluga, a prebacivanje na fizičke kanale plaćanja obesmišljavalo je svrhu i prednosti elektronskih servisa u prošlosti.

PREOSTALI PROBLEMI

Pored prepoznatog prostora za unapređenje vezanog za kvalitet i kompletnost podataka na portalu eUprava i finalizacije uvođenja elektronske uprave u sektore poreske administracije, jedan od ključnih koraka u narednom periodu jeste omogućavanje razmena podataka o poreskim i komunalnim obavezama klijenata između Poreske uprave i finansijskih institucija na prvom mestu, ali i kompanija iz drugih industrija. Na ovaj način bi se korišćenjem naprednih, centralizovanih baza podataka mogao uspostaviti sistem automatske provere, npr. nivoa primanja, urednosti u izmirivanju poreskih obaveza, a što bi, na kraju, omogućilo potpunu digitalizaciju kupovine kreditnih pro-

izvoda od strane građana, eliminišući potrebu za ijednim papirnim dokumentom (kao što je trenutno potvrda o zaposlenju i visini primanja).

U prethodnom tekstu navedeno je da je ostvaren veliki napredak u domenu digitalizacije finansijskih usluga. U vezi s tim, video identifikacija kao mehanizam zaključenja ugovora na daljinu u Srbiji je prepoznat isključivo propisima NBS-a i kao takav je dostupan samo u finansijskim institucijama čiji rad reguliše NBS, dok u drugim oblastima kakve su telekomunikacije ne postoji okvir za primenu ovog mehanizma. S obzirom na to da ne postoje sektorski propisi tog tipa u telekomunikacijama, pravni okvir za primenu video identifikacije, i uopšte drugih mogućnosti zaključenja ugovora na daljinu, treba tražiti u opštoj regulativi elektronskog poslovanja, budući da mehanizmi identifikacije zasnovani na video identifikaciji mogu da predstavljaju šemu elektronske identifikacije. U tom smislu potrebno je izmeniti Uredbu o šemama elektronske identifikacije³, na način da se omogući utvrđivanje identiteta korisnika na daljinu prilikom izdavanja šema elektronske identifikacije srednjeg i visokog nivoa, a ne samo uz lično prisustvo kao što je to danas slučaj, utoliko pre

³ Uredbu o bližem uređenju uslova koje moraju da ispune šeme elektronske identifikacije za određene nivoe pouzdanosti.

što su poslednje izmene Zakona o elektronskom poslovanju omogućile izdavanje kvalifikovanog elektronskog sertifikata na daljinu (koji predstavlja šemu visokog nivoa). Savet stranih investitora je poslao predlog za izmenu Uredbe Ministarstvu telekomunikacija koje je pozitivno odgovorilo na taj predlog i očekujemo da će Uredba u narednom periodu biti izmenjena.

Na kraju, imajući u vidu velike rezultate postignute u domenu digitalizacije elektronske uprave, na ovom mestu bismo želeli da ukažemo na to da postoje oblasti u kojima su izmenjeni propisi iz domena funkcionisanja javne uprave kako bi se podstakla njena digitalizacija, dok privatnom sektoru ne stoje isti mehanizmi na raspolaganju. Na primer, Zakonom o elektronskoj upravi stvoreni su preduslovi da se poreska i druga rešenja državnih organa dostavljaju građanima elektronskim putem bez potrebe da oni prethodno daju nekakav poseban pristanak, dok s druge strane za privatni sektor koji bi želeo to isto postoje ograničenja u vidu Zakona o zaštiti potrošača i drugih propisa.

Kao zaključak, napominjemo da je urađen veliki napor i pomak u cilju omogućavanja dalje digitalizacije privrede i javnog sektora u proteklom periodu i da se uočava spremnost svih državnih institucija da se u tom duhu i nastavi u narednom periodu.

PREPORUKE SAVETA

- Po uzoru na veliki broj zemalja EU, izuzetno je važno iskoristiti centralizovane baze podataka i omogućiti razmenu podataka između Poreske uprave i privrednih društava (u prvom redu finansijskih institucija), sa ciljem da se podaci, na prvom mestu o primanjima građana, uz saglasnost građana, mogu koristiti u procesima kreditiranja online, a što bi u značajnoj meri eliminisalo potrebu za papirnom dokumentacijom i omogućilo kupovinu kreditnih proizvoda potpuno online.
- Važno je olakšati korišćenje digitalnog identiteta/potpisa tako da postanu dostupni najširem krugu građana, na jednostavan način i bez visokih troškova. Jedan od načina da se to postigne jeste omasovljavanje izdavanja nacionalne registrovane šeme visokog i srednjeg nivoa koja treba da nađe primenu i u zaključenju ugovora na daljinu, između privrede i građana.
- Radi unapređenja korišćenja digitalnog identiteta, a i svih drugih mogućnosti koje građanima nudi digitalizacija u Srbiji, građani putem edukativnih kampanja treba da budu informisani o svim mogućnostima, pravima i prednostima dostupnih kanala.
- Potrebno je omogućiti primenu instituta „digitalne menice“, kako bi mogla da bude registrovana u jedinstvenom registru menica, odnosno potpisana elektronskim putem.

- Izmeniti Uredbu o šemama elektronske identifikacije⁴, na način da se omogući utvrđivanje identiteta korisnika na daljinu prilikom izdavanja šeme elektronske identifikacije visokog i srednjeg nivoa, a ne samo uz lično prisustvo kao što je to danas slučaj.
- Predložimo preuzimanje svih konstruktivnih rešenja koja doprinose daljoj digitalizaciji iz propisa koji uređuju poslovanje javne uprave, kakav je Zakon o elektronskoj upravi, i njihovo transponovanje u propise koji uređuju poslovanje privatnog sektora.
- Ubrzati digitalizaciju svih administrativnih postupaka za privredu koji se nalaze u nedavno objavljenom Registru administrativnih procedura⁵.

⁴ Uredbu o bližem uređenju uslova koje moraju da ispune šeme elektronske identifikacije za određene nivoe pouzdanosti.

⁵ <https://rap.euprava.gov.rs/privreda/home>